

Znanost in tehnologija >

Slovenija je bila uspešna na evropskem razpisu za superračunalnik

Nova infrastruktura bo nadgradila obstoječe zmogljivosti superračunalnika Vega

11. marec 2025 ob 13:52 • Zadnji poseg: 11. marec 2025 ob 16:26 • MMC RTV SLO, STA

La. Da.

Slovenija je bila uspešna na evropskem razpisu za pridobitev visoko zmogljivega superračunalnika. Pri tem je dosegla največ točk med prijavitelji, projekt, vreden 150 milijonov evrov, je bil deležen številnih pohval. Polovico bo prispeval EU.

Na ministrstvu so prepričani, da se je z uspehom na razpisu Slovenija postavila ob bok tehnološko najnaprednejšim državam. Novi superračunalnik bo nadgradil obstoječe zmogljivosti superračunalnika Vega (na fotografiji). Foto: Radio Maribor/Aleks Horvat

"Slovenija je dosegla najboljši rezultat pri prijavi za nov superračunalnik in tovarno umetne inteligence," je na novinarski konferenci sporočila ministrica za digitalno preobrazbo **Ksenija Klampfer**. Dodala je, da je Slovenija za projekt prejela številne pohvale in da jo uspeh na razpisu postavlja ob bok tehnološko najnaprednejšim državam.

<https://www.rtvlo.si/znanost-in-tehnologija/slove...>

2 / 4

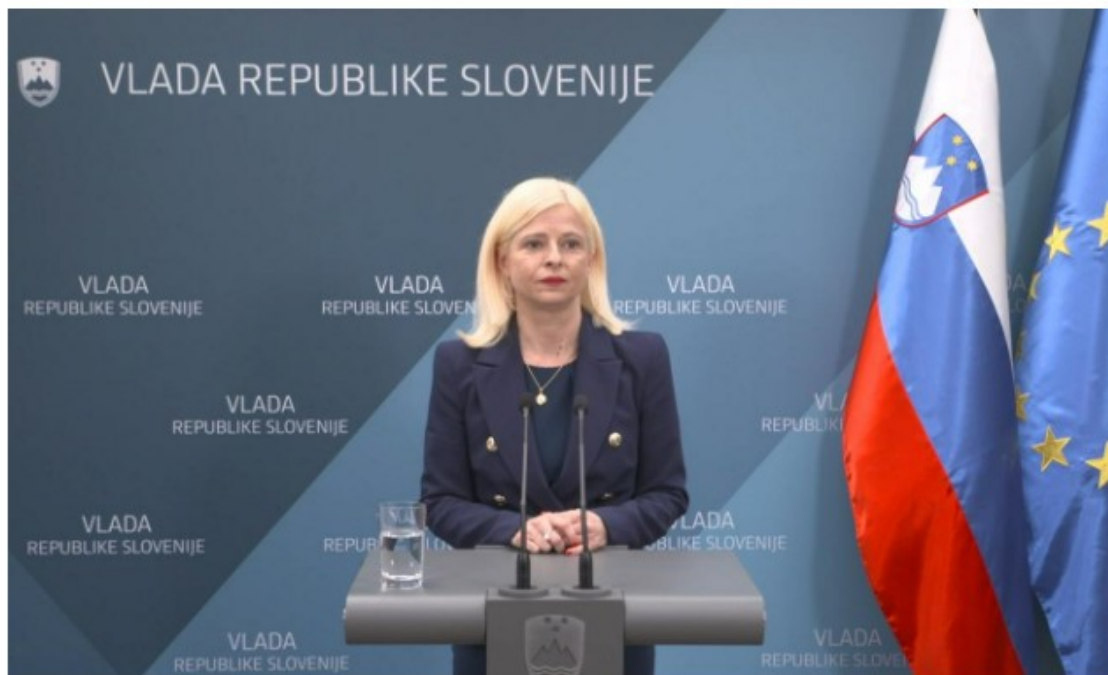
Ocenjena vrednost projekta je 150 milijonov evrov, polovico bo prispevala Evropska unija. Končna višina sredstev, ki bo dodeljena Sloveniji, bo znana v naslednjih tednih. Glede na veliko doseženih točk na ministrstvu upajo, da bo projekt prejel vsa predvidena sredstva.

Klampfer je pojasnila, da bo novi superračunalnik deloval kot osrednja platforma za napredne raziskave in aplikacije in bo podpiral tako gospodarske kot akademske partnerje.

"Superračunalniki omogočajo reševanje problemov, ki bi bili zelo zamudni ali celo nemogoči z običajnimi računalniki, ter nadomeščajo večletne laboratorijske raziskave," je dejala Klampfer.

Zahvalila se je vsem institucijam, ki so sodelovale pri pripravi vloge, ki je zahtevala veliko usklajevanja, a obenem spodbudila sodelovanje med največjimi organizacijami in strokovnjaki na tem področju.

Kot je še pojasnila ministrica, je projekt superračunalništva razdeljen na dve fazi. Prva faza zajema naročilo, dobavo in vzpostavitev delovanja strojne opreme ter vzpostavitev tovarne umetne inteligence. Druga faza pa je načrtovana dve leti po začetku delovanja in predvideva nadgradnjo strojne opreme s takrat najbolj sodobnimi grafičnimi procesorji in drugo napredno tehnologijo, ki bo podaljšala tehnološko konkurenčnost superračunalnika.

🗣️ "Uspeh je rezultat trdega dela, slovenskega znanja in vizije," je dejala ministrica za digitalno preobrazbo Ksenija Klampfer in dodala, da je superračunalnik pomembna naložba v znanje, razvoj in konkurenčnost. "S tem utrjujemo položaj Slovenije kot tehnološko napredne in razvojno usmerjene države," je poudarila.

Foto: Vlada RS

Slovenija bo za superračunalnik namenila 75 milijonov evrov

Vrednost projekta je 150 milijonov evrov, od tega naj bi do 75 milijonov evrov sofinanciral EU. Od 75 milijonov evrov, ki jih bo za projekt predvidoma namenila Slovenija, bo 50 milijonov evrov šlo za prvo fazo, preostalih 25 milijonov evrov pa za drugo fazo, je dejala Klampfer in dodala, da so sredstva že predvidena v proračunu ministrstva.

Nov superračunalnik bo po besedah ministrice deloval kot osrednja platforma za napredne raziskave in aplikacije in bo podpiral tako gospodarske kot akademske partnerje. "V praksi to konkretno pomeni uporabo superračunalnika v primerih, kjer je potrebna ogromna računska moč za obdelavo kompleksnih podatkov ali simulacij, kot je na primer analiza meteoroloških podatkov, ki omogoča natančno vremensko napoved," je povedala.

Novi superračunalnik bo od obstoječega šestnajstkrat močnejši

Direktor Instituta informacijskih znanosti Maribor (Izum) **Aleš Bošnjak** je prepričan, da je k uspehu na razpisu botrovalo to, da je Slovenija leta 2021 prva izmed osmih prijaviteljev na takratnem razpisu vzpostavila superračunalnik.

Velik dejavnik pa so bile po njegovem mnenju tudi kompetence in sinergija projektnih partnerjev. Prijavo na razpis skupnega podjetja EuroHPC za pridobitev visoko zmogljivega superračunalnika s tovarno umetne inteligence je s podporo ministrstva za digitalno preobrazbo oddal Institut informacijske znanosti (Izum) s sedežem v Mariboru v imenu konzorcija organizacij, ki ga sestavljajo še Institut Jožef Stefan, Arnes, **Univerza v Mariboru**, **Univerza v Ljubljani**, **Univerza v Novi Gorici**, **Univerza na Primorskem**, Fakulteta za informacijske študije v Novem mestu, Tehnološki park Ljubljana in Gospodarska zbornica Slovenije.

Novi superračunalnik bo od obstoječega superračunalnika močnejši za približno šestnajstkrat, pri tem pa bo v celoti prilagojen storitvam in rešitvam umetne inteligence. "To pomeni, da bomo praktično celotno falango aritmetičnih procesorjev nadomestili z grafičnimi, ki so za take izračune dosti primernejši," je pojasnil Bošnjak.

Upravljanje, vzdrževanje in administracijo novega superračunalnika bo izvajal Izum ob pomoči Arnesa in Instituta Jožef Stefan.

Novi superračunalnik bo v Arnesovem podatkovnem centru na območju elektrarne Mariborski otok zaradi ugodnega zajema električne energije. Arnes je za ureditev podatkovnega centra februarja izbrala konzorcij družb NTR Inženiring, Advant in Energovat. Vrednost ponudbe brez davka je 14,8 milijona evrov. Podatkovni center bi lahko testno začel delovati junija 2026.

▶ Slovenija uspela na razpisu za superračunalnik

Nova infrastruktura bo nadgradila obstoječe zmogljivosti superračunalnika Vega

Nova superračunalniška infrastruktura bo nadgradila obstoječe zmogljivosti, ki jih prav tako v Mariboru ponuja superračunalnik Vega, in omogočila izvajanje zahtevnih raziskav ter razvoj naprednih rešitev na področjih, kot so umetna inteligenca, analiza velikih podatkov, biotehnologija in okoljske znanosti. Superračunalnik Vega so na Izumu zagnali aprila 2021, njegova življenjska doba pa je ocenjena na približno šest let.

Slovenija se je sicer novembra lani v prvem prijavnem roku na razpisu skupnega podjetja EuroHPC pridružila tudi konzorciju z raziskovalnimi centri iz Italije, Slovenije in Avstrije. Pri projektu superračunalnika, ki je načrtovan v Bologni in je medtem skupaj s še šestimi tovrstnimi projekti že prejel pozitiven odgovor na razpisu, Slovenija sodeluje s petimi milijoni evrov soudeležbe.

Kot je dejal Bošnjak, je bilo gradbeno dovoljenje izdano prejšnji teden, kar pomeni, da se bo lahko začela gradnja. Ta bo potekala po dveh tirih, en tir je ustvarjanje tovarne umetne inteligence, katere začetki se bodo izvajali na že obstoječi infrastrukturi superračunalnika Vega. Drugi tir pa predstavlja vzpostavitev superračunalnika. Ta bo zajemal izbiro dobavitelja superračunalnika in njegovo namestitev.

Golob: Slovenija je dokazala, da je država vrhunskih znanstvenih dosežkov

"Slovenija je danes znova dokazala, da je država znanja, ambicij in vrhunskih znanstvenih dosežkov. Uspeh na evropskem razpisu za superračunalnik ni zgolj tehničen, ampak jasen znak, da smo konkurenčni na najvišji ravni globalnega inovacijskega prostora," je v odzivu poudaril predsednik vlade **Robert Golob**. Premier je ob tem poudaril, da so superračunalniki ključni za reševanje najzahtevnejših izzivov našega časa – od umetne inteligence do razvoja zdravil, naprednih materialov in podnebnih simulacij.

Golob je pri tem zagotovil, da bo vlada še naprej vlagala v raziskave in razvoj, ker verjamejo, da je prav znanje tisto, kar našo državo postavlja na zemljevid najnaprednejših evropskih držav. "Ta projekt ni le investicija v tehnologijo, temveč v prihodnost naših mladih in v položaj Slovenije kot tehnološkega in znanstvenega središča Evrope," so Golobove besede povzeli v njegovem kabinetu.